

Віталій МАКСИМЕНКО¹, д-р мед. наук, проф.,
Юрій САТАЛКІН², канд. техн. наук, проф.
Дмитро СКЛЯР¹, зав. лаб. каф. ТМБ

¹ Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, Україна,
e-mail: skliar-fbmi@iit.kpi.ua

² Державна екологічна академія післядипломної освіти і управління, м. Київ, Україна

СТАН ДОСКОНАЛОСТІ РЕГУЛЯТОРНИХ ЗАСАД ІНЖИНІРИНГУ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я (ЗОЗ)

Сучасні заклади охорони здоров'я у більшості розвинених країн ЄС – високотехнологічні інженерно – медичні комплекси, які створюються і функціонують за нормами і правилами Національних технічних меморандумів з додержанням керівних настанов Технічного меморандуму ВООЗ з охорони здоров'я.

Прикладом досконалості регуляторної інжинірингової політики може слугувати Технічний меморандум (кодекс) охорони здоров'я уряду Великобританії. Його (меморандуму) методологічна особливість полягає у регуляторній цілісності інжинірингових процесів проектування, будівництва та експлуатація закладів охорони здоров'я відповідно до функціональної цілісності, взаємозв'язку медичного устаткування та інженерних систем забезпечення електрикою, теплом, газом, чистими повітрям і водою, утилізації відходів тощо.

Саме така системна особливість функціональної цілісності медичного устаткування та інженерних систем життєзабезпечення сприяє досягненню досконалості в наданні якісних та ефективних медичних послуг.

Забезпечують функціональну цілісність клінічного інжинірингового середовища, згідно технічних меморандумів, єдині клінічні інженерні служби, які очолюють сертифіковані клінічні інженери багатопрофільної спеціалізації.

В Україні відсутня цілісна регуляторна система інжинірингових норм і правил проектування, будівництва (монтажу) та експлуатації закладів охорони здоров'я на національному рівні. Лише на відомчому рівні введено в дію Державні будівельні норми з проектування і будівництва (реконструкції) закладів охорони здоров'я без правил проектування з порядком врахування специфічних вимог щодо медичного устаткування. Містяться лише посилання на медичні завдання, правила розроблення яких передбачені в іншому відомчому нормативному документі – Державних санітарних нормах і правилах, які введені в дію в 2023 р. наказом Міністерства охорони здоров'я.

Не існує також правил експлуатації інженерних систем, приміщень, будівель ЗОЗ з вимогами до прийняття в експлуатацію завершених будівництвом об'єктів інфраструктури ЗОЗ з медичним устаткуванням; правил технічного нагляду та обслуговування, інженерної підтримки експлуатаційної придатності приміщень, інженерних систем.

Практично, йдеться про створення на національному рівні нової європейської регуляторної інжинірингової системи ЗОЗ за кращими зразками технічних меморандумів з охорони здоров'я країн ЄС, зокрема Великобританії.

Доцільно на думку авторів, розробити на рівні Уряду України Національний технічний кодекс України з охорони здоров'я і на його основі створити Національну інжинірингову регуляторну систему з професійними вимогами щодо підготовки клінічних інженерів, технологів різного рівня освіти та спеціалізації.

Методологічною основою для розроблення Національного кодексу як керівної настанови із системою правил слугують:

- технічний меморандум ВООЗ з охорони здоров'я;
- технічний меморандум Уряду Великобританії з охорони здоров'я як базовий аналог;
- настанови з належної інженерної практики

Система правил кодексу має складатися з правил проектування, будівництва (монтажу), експлуатації та підтримування професійної придатності інженерно – технічного персоналу.

Правила проектування розробляються з врахуванням чинних державних будівельних норм (ДБН) та з розробленням медичних завдань, медичних програм, експлуатаційного паспорту у складі проектної документації.

Правила будівництва розробляються також з врахуванням ДБН та охопленням технологічних правил суміщення будівельних процесів та процесів послідовного монтажу медичного устаткування, правил організації технічного нагляду та правил передачі в експлуатацію.

Правила експлуатації охоплюють вимоги до приймання в експлуатацію будівель, приміщень, медичного та інженерного устаткування, систем; правила технічного обстеження та обслуговування, тощо.

Запропонована пропозиція відповідає національній політиці євроінтеграції, реформування системи охорони здоров'я та національним інтересам досягнення європейської досконалості системи охорони здоров'я, громадського здоров'я та відповідно підвищення якості, безпеки та комфорту надання медичних послуг.